

DREPTATE PENTRU DINTE!

*Raport privind documentarea
abuzurilor forțelor de ordine*

București, 2015

Proiectul „Dreptate pentru *Dintel!*” a fost desfășurat de către Asociația Carusel, în parteneriat cu RHRN – Romanian Harm Reduction Network, în perioada 01.10.2014 – 31.11.2015.

Proiectul a fost realizat cu sprijinul financiar al Fondului pentru Inovare Civică, program finanțat de Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe, sponsorizat de Raiffeisen Bank, administrat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile.

Mulțumim pentru sprijinul acordat colegilor noștri Ioana Pînzariu, Cristina Oprea, Ioan Petre, Codruț Nițu, Maria Iones, Ana Pogângeanu și Beatrice Molteni, Nicoleta Popescu (APADOR-CH), Maria-Nicoleta Andreescu (APADOR-CH), Georgiana Gheorghe (APADOR-CH), Adelina Boboșatu (APADOR-CH), Ștefan Mako (Casa Jurnalistului), Emanuela Cojocar (ARAS), Alexandru Fifea (actor), Cătălin Rulea (actor) și David Schwartz (regizor).

Copyright © Carusel

Coordonator:

Marian Ursan (Carusel)

Autori:

Ana Mohr (Carusel)
Marian Ursan (Carusel)

Asistență tehnică:

Nicoleta Andreescu (APADOR-CH)
Nicoleta Popescu (APADOR-CH)
Georgiana Gheorghe (APADOR-CH)
Dragoș Roșca (RHRN)

ISBN 978-606-94047-7

HECATE EDITURA și LIBRĂRIA HECATE
Str. Olari nr. 8, sector 2, București, România
Tel: 0314377314
www.hecate.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@hecate.ro
Comenzi telefonice: 0314377314
Comenzi online: www.hecate.ro

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

**Raiffeisen
BANK**
Reușim împreună.

CONTEXT

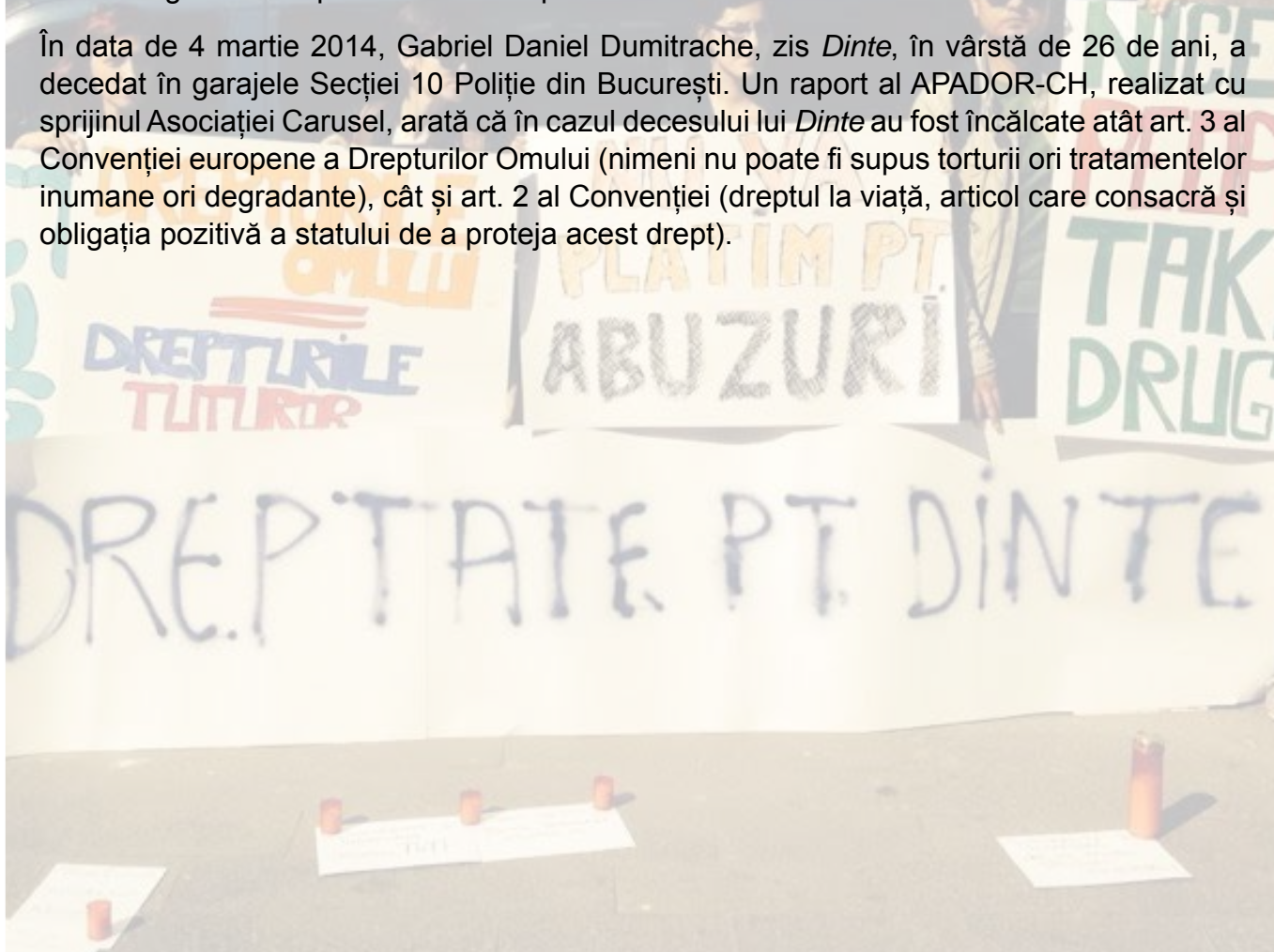
Din anul 2011, Asociația Carusel oferă servicii sociale și de reducere a riscurilor persoanelor care consumă droguri, care practică sexul comercial, care trăiesc pe stradă și/sau care trăiesc cu HIV.

Persoanele aparținând grupurilor vulnerabile mai sus menționate au sesizat, atât echipei noastre, cât și altor organizații din domeniu, numeroase abuzuri din partea reprezentanților forțelor de ordine, în timpul/după conducerea la secție.

Studiul realizat în 2012 de Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki (APADOR-CH) și Romanian Harm Reduction Network (RHRN), „Consumatorii de droguri în arest preventiv: o abordare din perspectiva drepturilor omului”, include și raportul unei cercetări realizate în rândul consumatorilor de droguri aflați în arest preventiv. Cercetarea arată că agresiunea fizică a persoanelor care consumă droguri este sistemică.

„Ancheta privind practicile abuzive asupra femeilor implicate în prostituție/lucrătoarelor sexuale”, realizată de către ARAS – Asociația România Anti-SIDA și APADOR-CH în 2011, arată că reprezentanții forțele de ordine reprezintă un procent de 20% dintre persoanele care au agresat fizic persoanele care practică sexul comercial.

În data de 4 martie 2014, Gabriel Daniel Dumitrache, zis *Dinte*, în vârstă de 26 de ani, a decedat în garajele Secției 10 Poliție din București. Un raport al APADOR-CH, realizat cu sprijinul Asociației Carusel, arată că în cazul decesului lui *Dinte* au fost încălcate atât art. 3 al Convenției europene a Drepturilor Omului (nimeni nu poate fi supus torturii ori tratamentelor inumane ori degradante), cât și art. 2 al Convenției (dreptul la viață, articol care consacră și obligația pozitivă a statului de a proteja acest drept).

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PROIECTULUI

Scopul proiectului „Dreptate pentru *Dinte!*” este de a promova respectarea drepturilor omului în secțiile de poliție prin monitorizarea cazurilor de abuz și prin sesizarea acestora.

În cele 12 luni de proiect, Asociația Carusel și-a propus să:

- formeze 15 persoane din organizațiile membre RHRN în vederea documentării, sesizării și monitorizării abuzurilor reprezentanților forțelor de ordine asupra persoanelor aparținând unor grupuri vulnerabile;
- documenteze minim 5 cazuri de abuz asupra persoanelor vulnerabile în secțiile de poliție și să sesizeze cel puțin 3 dintre acestea la Parchet/IGPR;
- monitorizeze anchetele legate de cazurile sesizate la Parchet/IGPR;
- dezvolte și disemineze în rândul a 1.500 de persoane aparținând unor grupuri vulnerabile un *leaflet* despre obligațiile și drepturile acestora în relația cu reprezentanții forțelor de ordine;
- formuleze recomandări pentru îmbunătățirea practicilor Inspectoratului General al Poliției Române și Inspectoratului General al Jandarmeriei Române, în vederea reducerii cazurilor de abuz asupra persoanelor aparținând unor grupuri vulnerabile;
- promoveze activitățile proiectului atât în rândul persoanelor aparținând unor grupuri vulnerabile, cât și în rândul persoanelor aparținând publicului larg.

FORMAREA A 15 PERSOANE DIN ORGANIZAȚIILE MEMBRE RHRN

Scopul sesiunii de formare a 15 persoane din organizațiile membre RHRN – Romanian Harm Reduction Network, inclusiv din cadrul Asociației Carusel, a fost acela de a îmbunătăți capacitatea acestora cu privire la identificarea, documentarea, sesizarea și monitorizarea abuzurilor reprezentanților forțelor de ordine în rândul persoanelor aparținând unor grupuri vulnerabile.

Evaluarea realizată premergător sesiunii de formare de către reprezentantul RHRN în rândul organizațiilor membre RHRN invitate arată că trei organizații respondente sunt preocupate de apărarea drepturilor clienților lor, iar clienții acestora se regăsesc în grupul-țintă al proiectului. De asemenea, toți respondenții au declarat că beneficiarii organizațiilor pe care le reprezintă le-au sesizat abuzuri ale poliției, însă majoritatea nu dispun de ajutor juridic specializat în cazul în care doresc inițierea unui demers legal.

La sesiunea de formare, care s-a desfășurat pe data de 6.10.2014, au participat 15 persoane din cadrul Asociației Carusel, ARAS și Sens Pozitiv. Formatorii au fost reprezentați de Maria-Nicoleta Andreescu (APADOR-CH) și avocatul specializat pe drepturile omului, contractat în cadrul proiectului, Nicoleta Popescu.

În cadrul sesiunii de formare s-au discutat:

- obligația legitimării și consecințele refuzului de legitimare;
- drepturile și obligațiile persoanelor în cazul conducerii administrative la secție și acte de procedură;
- suspiciunea privind comiterea unei infracțiuni;
- percheziția corporală;
- amprentarea și fotografierea;
- completarea procesului verbal de contravenție;
- abuzuri fizice ale reprezentanților forțelor de ordine și mijloace de probă;
- modalități de formulare a unei plângeri;
- studii de caz.

Participanții la sesiunea de formare s-au declarat mulțumiți de informațiile primite, urmând ca pe toată durata proiectului aceștia să apeleze la lucrătorii Carusel și la avocata Nicoleta Popescu pentru sprijin legal, în cazul în care beneficiarii le sesizează cazuri de abuz din partea reprezentanților forțelor de ordine.

DOCUMENTAREA ABUZURILOR

Pe parcursul proiectului, echipa de proiect a Asociației Carusel a desfășurat activități de teren în mai multe zone din București pentru a documenta cazuri de abuz ale reprezentanților forțelor de ordine în rândul persoanelor care consumă droguri, care practică sexul comercial, al persoanelor fără adăpost, care trăiesc cu HIV și/sau practică meseria de *parcagiu*.

Pentru toate cazurile documentate s-a realizat câte un raport alternativ, care conține declarația victimei, a martorilor sau a familiei, în funcție de caz. Rapoartele au fost realizate de către echipa de proiect, cu sprijinul APADOR-CH – Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki și al colegilor de la ARAS – Asociația Româna Anti-SIDA.

Cele cinci cazuri de abuz documentate sunt prezentate în paginile ce urmează.

1. Raport asupra cazului G.D.

În data de 17 februarie 2015 G.D. s-a prezentat la sediul APADOR-CH pentru a reclama relele tratamente la care a fost supus de un polițist al secției 17, sector 5 din București.

Evenimentele din seara zilei de 11 februarie 2015 – așa cum au fost relatate de G.D. reprezentanților APADOR-CH

G.D. are 37 de ani și pentru a-și câștiga existența lucrează ca „parcagiu”, de obicei în zona Străzii Ilfov.

În seara zilei de 11 februarie 2015, în jurul orei 20:00, acesta se afla în zona Palatului CEC, la intersecția dintre Str. Ilfov și Str. Mihai Vodă. Tocmai terminase de parcat o mașină când a văzut venind spre el, de pe Calea Victoriei, doi polițiști pe care nu îi cunoștea. Un prieten al acestuia, zis G., care sosise cu puțin înaintea lui G.D. în parcare, i-a sugerat să fugă pentru că luase și el bătaie cu puțin înainte de la unul din ei, „polițistul cu ochelari”.

G.D. a refuzat să fugă și și-a continuat drumul normal fiind ajuns din urmă de cei doi polițiști pe Strada Mihai Vodă. Aceștia l-au întrebat ce face acolo și cu ce se ocupă și i-au spus să stea pe loc. „Polițistul cu ochelari” l-a amenințat că, în caz contrar, va lua bătaie și i-a adresat injurii legate de etnia romă și copiii săi decedați. G.D. a replicat că dacă îl va bate o să-i facă reclamație.

În jurul orei 20:20, după ce l-au legitimat, i-au făcut proces verbal și i-au dat amendă. Colegul polițistului cu ochelari a vrut să-l lase să plece dar acesta din urmă a afirmat: „*Nu bă, îl luăm la secție*”. Deși nu își dorea să meargă la secție, G.D. nu s-a opus conducerii de către cei doi polițiști la Secția 17. Pe drum, polițistul cu ochelari i-a spus să își închidă telefonul, să scoată bateria, pe care să o pună într-un buzunar al gecii, iar telefonul, în celălalt buzunar. Cei trei s-au urcat în autobuzul 336 din stația de la Cișmigiu spre Secția 17.

G.D. relatează că intrarea în secție s-a făcut între orele 20:30 și 21:00 și că l-au băgat pe a doua ușă din față de pe hol, pe stânga. Acolo afirmă că a fost pus să se dezbrace de la brâu în jos până la chilot și în momentul când era cu pantalonii în vine au început loviturile aplicate de „polițistul cu ochelari”, pe care îl descrie ca fiind bine făcut, la 1,74 m, cu față pătrată și brunet, cu un baston de cauciuc (*tompha*). Victima susține că a fost lovit aproximativ 20 de minute peste mâini, spate, brațe, picioare, genunchi și tălpi.

Deoarece suferă de insuficiență renală acută, stătea cu spatele la perete pentru a se apăra de loviturile la ficat și rinichi.

Acesta a relatat reprezentanților APADOR-CH că în timp ce îi aplica lovituri cu bastonul de cauciuc, cu coatele și pumnul, polițistul s-a oprit de 3 sau 4 ori și l-a pus să facă alternativ flotări și genuflexiuni. Colegul lui, descris de victimă ca înalt, la 1,80 m, rotund la față și mai solid, a refuzat să-l bată, deși i s-a sugerat să o facă de polițistul agresor. El a insistat să îl lase în pace dar acesta din urmă a continuat cu bătaia afirmând: „Lasă-l în morții lui de țigan, are avocat nu? Îmi faci tu mie reclamație mă?”.

La un moment dat, polițiștii l-au scos din holul unde luase bătaie și l-au dus într-o cameră la subsol (cel mai probabil un depozit, fiind lipsită de scaune și mese): „Hai jos că mai am puțin sport de făcut cu tine. Hai să îți arăt parchetul unde ziceai tu că-mi faci reclamație”. Acolo, polițistul cu ochelari, rămas singur cu victima, l-a pus din nou să facă flotări și genuflexiuni timp de 10 minute. Potrivit spuselor lui acesta intenționa să-i aplice și alte lovituri de tompha dar au auzit voci ale unor persoane care întrebau de G.D.

În momentul acela polițistul l-a amenințat că dacă spune cuiva ce s-a întâmplat sau depune plângere va face tot posibilul ca acesta să ajungă în închisoare și că va veni pe strada unde acesta locuiește ca să-l bată din nou. La scurt timp a venit și „domnul Claudiu, un fel de șef” descris ca blond, bine legat și cu cioc, care a intervenit ca să-l lase în pace. L-a întrebat pe polițistul agresor care a fost motivul bătăii, acesta afirmând că victima înjurase poliția.

Ulterior, polițistul agresor a plecat și în camera de la subsol au rămas doar G.D. și „domnul Claudiu”. Acesta i-a sugerat ca pe viitor să-și vadă de treabă și să nu mai înjure poliția. După această scurtă discuție victima a urcat, și-a luat geaca, fesul, fularul și telefonul care rămăseseră sus, s-a îmbrăcat și a plecat.

În jur de ora 21:30 a ieșit din secție, și-a sunat concubina, pe L.M., pentru a o anunța că era liber. A doua zi, pe 12 februarie 2015, s-a prezentat la INML și ulterior la spitalul Municipal București.

Evenimentele din seara zilei de 11 februarie 2015 – așa cum au fost relatate de Ana Mohr

„Am 30 de ani și sunt lucrător social în cadrul Asociației Carusel din anul 2012. CARUSEL oferă servicii persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile. În seara de 11 februarie 2015, mă aflu la sediul organizației când am fost sunată, la ora 19:57, de către concubina lui G.D., L.M. Aceasta mi-a dat numărul de telefon al lui G.D. și m-a rugat să îl sun, pentru că pe strada unde parchează mașini, Str. Ilfov, a fost bătut un băiat, cunoscut sub numele de G., de către un polițist de la Secția 17. L-am sunat pe G.D. la ora 20:01; am vorbit la telefon cu G., care mi-a spus că a fost bătut de un polițist pe Strada Ilfov. L-am rugat pe G. să mă aștepte la parcare și am plecat de la sediu cu un taxi. Pe drum, l-am sunat pe colegul meu, Marian Ursan, i-am explicat ce s-a întâmplat și l-am rugat să vină pe strada Ilfov.

Când am ajuns în colțul clădirii BCR, la intersecția dintre Str. Mihai Vodă și Calea Victoriei, în jurul orei 20:30, am văzut doi polițiști cu un bărbat, pe care nu îl cunoșteam la acel moment și care mai apoi s-a dovedit a fi G.D., la intersecția dintre Strada Mihai Vodă și Strada Ilfov. L-am sunat pe G.D., care mi-a spus că este dus la secție, după care și-a închis telefonul. L-am urmărit pe cei doi polițiști și pe bărbat, filmându-i, pe traseul Str. Lipscani – Str. Domnița Anastasia – Str. Actor Ion Brezoianu, până în stația de autobuz Grădina Cișmigiu. Acolo, cei doi polițiști și bărbatul condus la secție s-au urcat în autobuzul 336, iar eu m-am întors la parcare de pe Str. Ilfov, pentru a-l căuta pe G. Pentru că acesta nu era acolo, i-am întrebat pe cei doi paznici ai clădirii CEC, care se aflau la poarta clădirii de la intersecția Str. Mihai Vodă și Ilfov, unde este Secția 17. Aceștia au încercat să îmi explice și au chemat și un polițist care era în biroul lor, să îmi explice și acesta cum să ajung la Secția 17. În acest timp, a ajuns la parcare și colegul Marian Ursan cu mașina. Împreună cu G. și unchiul acestuia, zis M., cu care ne-am întâlnit la intersecția dintre Str. Mihai Vodă și Calea Victoriei, ne-am urcat în mașină și am plecat către secția 17. Pe drum, G. ne-a povestit că a fost bătut pe Str. Ilfov de un polițist cu ochelari, același polițist care îl luase la secție pe G.D.

În jurul orei 20:50, am ajuns, împreună cu colegul Marian Ursan, G. și unchiul acestuia, M., la Secția 17. În timp ce așteptam în fața porții secției, l-am sunat pe G.D., dar acesta avea telefonul închis. Pentru că am auzit urlete din secție, eu și colegul meu, Marian Ursan, am intrat în curtea secției ca să înregistrăm zgomotele, iar G. și M. au rămas în fața porții.

După 5-10 minute, un polițist, cu semnalmentele 1,70 m, blond, bine legat, cu barbă scurtă, a ieșit în curte și ne-a întrebat pe cine căutăm. I-am răspuns că îl așteptăm pe G.D. Acesta s-a întors în secție ca să îl caute în registrul de conduși pe G.D., iar peste aproximativ 3 minute s-a întors și ne-a spus că există în registru o persoană cu numele G.D., care a fost adus la secție, i s-a făcut proces verbal și i s-a dat drumul. I-am explicat domnului polițist că noi știm că el este la secție și că are telefonul închis. După ce acesta a insistat că lui G.D. i s-a dat drumul, am părăsit curtea secției și am rămas pe trotuar, în fața porții secției. L-am mai sunat pe G.D. la orele 21:13 și 21:17, însă telefonul acestuia era închis.

Pentru că am observat că de pe stradă pleacă o mașină de poliție și crezând că se îndreaptă spre parcare de pe Str. Ilfov unde polițiștii ar fi putut comite și alte abuzuri, colegul Marian Ursan, împreună cu G. și M., s-au hotărât să plece cu mașina într-acolo. Eu am rămas pe Str. Doctor Grigore Țăranu, pe care se află Secția 17, să îl aștept pe G.D..

La ora 21:34 am fost sunată de concubina acestuia, L.M., care mi-a spus că G.D. a plecat din secție. L-am sunat pe G.D. la ora 21:36; acesta mi-a spus că plecase din Secția 17 de 5 minute și că se afla la gura de metrou Eroilor, din fața Spitalului Municipal București. L-am rugat să mă aștepte acolo și am plecat înspre stația de metrou respectivă. Între timp, l-am sunat și pe colegul meu, Marian Ursan, care se întorcea cu mașina la Secția 17 și am hotărât să ne întâlnim cu G.D. la stația de metrou Eroilor.

La ora 21:40 am ajuns la stația de metrou Eroilor, unde G.D. se întâlnise deja cu colegul Marian Ursan. G.D. ne-a povestit în mașină cum a fost bătut în Secția 17, iar apoi ne-am întors împreună la parcare de pe Strada Ilfov.

A doua zi dimineață, pe data de 12 februarie 2015, l-am însoțit pe G.D. la INML pentru examenul medico-legal. La plecarea de la INML, amândoi am fost legitimați de domnul polițist Coandă de la Secția 26. În aceeași zi, după-masă, am fost împreună cu G.D. la Unitatea de Primiri Urgențe din cadrul Spitalului Municipal București, deoarece acesta acuza dureri în partea stângă a pieptului, pe spate și pe brațe.”

Concluziile și solicitările CARUSEL și APADOR-CH cu privire la cazul G.D.

CARUSEL și APADOR-CH constată cu îngrijorare faptul că s-au înmulțit cazurile de persoane vulnerabile („parcagii”), de etnie romă, conduse „administrativ” la sediul poliției și supuse la rele tratamente.

Asociațiile cred că privarea de libertate a lui G.D., loviturile încasate în Secția 17, faptul că a fost pus atât să se dezbrace, cât și să facă flotări și genuflexiuni reprezintă tratament inuman și degradant și au avut un caracter strict punitiv, motivat de faptul că victima a „îndrăznit” să afirme că va face reclamație atunci când a fost amenințat cu bătaia. În acest caz a fost încălcat articolul 3 al Convenției Europene a Drepturilor Omului – „nimeni nu poate fi supus torturii ori tratamentelor inumane și degradante”.

Cazul confirmă din nou vulnerabilitatea persoanei conduse „administrativ” la sediul poliției. Această persoană, deși privată de libertate ca și un arestat sau reținut, este lipsită de orice mijloc legal de apărare (în acest caz faptul că i s-a închis telefonul pentru a nu putea comunica cu nimeni).

CARUSEL și APADOR-CH cer IGPR să dispună urgent o anchetă cu privire la abuzurile polițistului care l-a bătut pe G.D. De asemenea trebuie anchetați și ceilalți polițiști și persoane prezente în sediu pentru lipsa de reacție eficientă față de brutalitățile comise de colegul lor.

2. Raport asupra cazului Ștefan Mako

Ștefan Mako este un jurnalist afiliat Casei Jurnalistului, o comunitate de reporteri care publică reportaje și investigații în mediul online. Timp de mai multe luni, Ștefan Mako a investigat moartea lui Gabriel Daniel Dumitrache, tânărul de 26 de ani care a murit anul trecut în incinta garajelor Secției 10 Poliție, București.

Pe data de 02.03.2015, Ștefan Mako se afla la intersecția dintre Str. Ilfov și Str. Mihai Vodă, împreună cu un lucrător din cadrul Asociației Carusel și alte patru persoane care parchează mașini în acea zonă (D., L., M. și S.). În jurul orei 20:00, doi agenți de poliție din cadrul Secției 17 Poliție s-au oprit în zonă. Cei doi agenți au fost descriși de lucrătorul Carusel astfel: unul dintre aceștia, pe care cei care fac parcare îl cunoșteau ca fiind „Cercel”, avea aproximativ 35 de ani, 1,80 m, brunet, bine făcut, iar colegul acestuia avea în jur de 30 de ani, 1,70 m, slăbuț, roșcat.

Agentul brunet (Agent1) le-a cerut celor prezenți să se legitimeze. După ce Ștefan Mako a prezentat buletinul, agentul brunet l-a numit „bozgor” și i-a spus că „îl execută” dacă îl prinde că parchează mașini.

Întrucât discuția cu agentul respectiv a fost înregistrată audio, puteți citi mai jos o parte din transcrierea acesteia:

Agent1: Care aveți buletinele la voi?

D: N-am deloc...

Agent1: Nici unul, hm? Normal că n-aveți!

M.: Păi dacă nu suntem infractori...

Agent1: Da', ce, mă, infractorii merg cu buletinele la ei? Oamenii ca lumea merg cu buletinele la ei, infractorii nu merg! Ca să-ți bagi... la cap! Păi, nu mai vorbi aiurea!

M: Da... Dacă ne știe toată a 17-a...

Agent1: Vă știe toată a 17-a... Uite eu nu vă știu, și sunt de la a 17-a!

L.: Nici pe mine?

Agent1: Cum dracu' să nu te știu pe tine?

L.: Am crezut că pe mine nu mai mă știți...

Agent1: Îți place „sportu” ție...

L.: De ce, șefu' ? Mie? Ce-am mai făcut? N-am mai făcut nimica... Gata!

Agent1 (către lucrătorul Carusel): Dumneavoastră sunteți cu ei?

Lucrător Carusel (L.C): Aștept pe cineva.

Agent1: Da' îi cunoașteți?

L.C.: Da.

Agent1: Știți CNP-ul dumneavoastră?

L.C.: Al meu?

Agent1: Da.

L.C.: Am buletinul la mine.

Agent1: Vă rog să mi-l dați și mie. [L.C. îi prezintă buletinul. Între timp, L. îi dictează CNP-ul Agentului2]

Agent1 (către L.): Te-ai cam schimbat așa la fizionomie de când nu te-am mai văzut...

L.: Păi dacă nu mai alerg... ca înainte... toată ziua bună-ziuă eram la parcare...

Agent1: Nu mai alergi? Și-acuma ești tot la fel, taci dracu' din gură!

L.: Nu mai sunt cum eram înainte... sunt cu munca!

Agent1: Da' pe unde lucrezi?

L.: În mall, la Liberty... la curățenie. [Urmează o discuție despre buletinul lui L.; pe stație apare ca fiind pierdut, dar în fapt L. are buletinul acasă.]

Agent1 (către L.C.): Anamaria, ce-i cu dumneavoastră în zonă pe-aici?

LC: Adică?

Agent1: Locuiți aici, ce se-ntâmplă de sunteți în zonă?

LC: Nu, vroiam să mă întâlnesc cu cineva.

Agent1: Am înțeles. Pofțiți buletinul.

[Între timp, D. îi dictează și el CNP-ul Agentului2]

Agent1 (către Ștefan Mako și M.): Voi doi știți CNP-urile?

Ștefan Mako: Eu am buletinul la mine.

Agent1: Dă-mi-I! Covasna. Bozgor!

Ștefan Mako: Bozgor?

Agent1: Mamă, știi cât necaz am pe voi?

Ștefan Mako: Cum puteți să folosiți limbajul ăsta?

Agent1: Am fost la voi acolo în Harghita...

Ștefan Mako: Eu sunt din Covasna.

Agent1: Nu contează! Sunteți aceeași rasă, aceeași oameni! Băi, deci n-ați văzut așa ceva! (către ceilalți prezenți) Deci, la ei acolo zici că ești la ei în Ungaria! Nu te bagă în seamă, ei vorbesc în limba lor, n-au treabă cu românii! Din contră, dacă te duci să le ceri ajutorul, să te ajute cu ceva... zice că nu vorbește românește! Și în țară la tine! Ai înțeles? Deci nesimțire ca la ăștia n-ai văzut! Dar știi de ce? Pentru că le-a permis statul român! Frate, nu vă convine să vorbiți românește – afar' din țară! Afar' din țară! Ce le dați, mă, buletine și alea? Afar' din țară!

M: Da', așa le zice – bozgori?

Agent1: Denumirea lor populară – bozgori sunt. Unguri! Dar, la ei... unгурii le zic „bozgori”. Că nici unгурii pe ei nu-i suportă acolo! Ei știi cum sunt la ei în țară? Sunt țigani – cum sunt la noi! Deci ei zic că sunt țigani... cum suntem noi românii cu țiganii. Da' noi cu țiganii, jumătate din țară se înțeleg! Da' ei nu se-nțeleg deloc cu ei! De-aia nici nu-i acceptă la ei în țară! (către Ștefan Mako): Zi că n-am dreptate.

Ștefan Mako: Nu.

Agent1: Deci așa e! Nici ei nu-i acceptă la ei în țară! (către Ștefan Mako): Nu vreau, frate, să te umilesc! Dar am fost umilit la mine-n țară de voi, de rasa voastră! Deci ai înțeles? Am fost umilit la noi în țară! Nu credeam!!! Mi-au spus prieteni, da' nu credeam așa ceva! La noi în țară să vină unu' să spună că nu vorbește! Băi, în România, mă! Aveam nevoie să mă duc la service, înainte de sărbători, și îmi spune că nu vorbește, nu vrea să m-ajute! În țara noastră! În Harghita... Covasna, unde sunt ei acolo... unde sunt sate întregi numai de bozgori! Nu vezi altceva! Românii nici nu comentează în fața lor acolo! Normal! N-ați văzut că era la televizor băiatul ăla de s-a plimbat cu drapelul în nu-știu-ce oraș și au zis că îi tăie gâtu' bozgorii? La noi în țară, mă! N-am nimic cu el... el o fi om ca lumea (despre Mako), dar frații lui îl fac de răs!

L.: Nu sunt toți așa, șefule...

Agent1: Nu sunt, da' îți spun: eu am fost acolo, nu era unu' să fie om ca lumea, să zici: „Bă, e om ca lumea!”.

L.: Și poliție nu e tot la fel ca la noi?

Agent2: Care dintre voi mai știe CNP-ul și nu l-am verificat eu? [Notează CNP-ul lui M.]

L. (către Agent1): *Da' nu ați mai trecut deloc pe-aici...*

Agent1: *Băi, eu n-am prea mai lucrat pe zonă, și de când a luat a noastră...*

L.: *A fost SPCV-ul... ce-am tras și cu ăia!*

Agent1: *De ce, mă? Că erau oameni ca lumea! Nu erau oameni ca lumea?*

L.: *Dacă erau oameni ca lumea...*

Agent1: *Mai bine vă plăcea când vă duceam noi să facem „sport” cu voi...*

L.: *Păi și ăia nu făcea „sport” cu noi? ăia ne puneau la „încălzire”! Întrebați-i pe colegi că m-au dus în secție și m-au adus... vai de capu' meu! Și mă ținea ca un câine! Mai rău ca un câine te ținea! Și m-am judecat cu ei și mi-a trimis acasă un plic, ce credeți că scrie în plicul ăla? Că m-am bătut cu unul aici în parcare! Nicidecum că m-au bătut...*

Agent1 (către Ștefan Mako): *Stai pe aici?*

Ștefan Mako: *Mai stau cu ei la povești...*

Agent1: *Eu îți spun așa, din punctul meu de vedere, că te-am văzut prima dată: pur și simplu, am o problemă cu voi, cu rasa voastră! Dacă te prind la parcare, te execut! Pe tine personal! Deci am fost foarte umilit de rasa voastră la noi în țară! Am fost foarte umilit! Te execut la lege! Nu altceva, să zici că am ceva cu tine, să te iau la bătaie! Nu, să zici că sunt aici șmecher că sunt în România! Nu!*

Ștefan Mako: *Și eu sunt tot în România!*

Agent1: *Legal te fac! Legal, vă dau la TVR! Da' vă și spun de ce! Motivul: ca să vă duceți... tu la rândul tău, să le mai spui la zece: „bă, uite că s-au pus românii pe noi! Vor să ne facă rău”. Legal! Nu e frumos, fraților, să veniți la noi în țara să ne spuneți că nu vorbiți românește! Nu știu, tu poate vorbești... tu ești om ca lumea.*

Ștefan Mako: *Eu n-am venit în țară, m-am născut aici.*

Agent1: *Păi jumate din voi v-ați născut aicea, stai liniștit! Poate... ce jumate? Trei sferturi v-ați născut în țară și nu vreți să vorbiți românește! Bine, că nici nu va ajuta sistemul acolo... Că vă impun ai voștri să vă duceți să învățați ungurește, nu vreți să învățați limba română! Zi că n-am dreptate! Eee, n-am dreptate!*

L.: *Păi poate n-o fi, șefu', de-acolo, și are doar adresa acolo...*

Agent1: *Băi, „Mako”! Ce-ți spune ție? El respecta numele! (către L.): Ascultă-mă ce-ți spun eu, că nu te mint! Și mie îmi spuneau alții și nu-i credeam, până nu m-am dus acolo și nu m-*

am lovit de... șmecheria lor. Ai înțeles? Pur și simplu, legal! Îi fac în sânge, nu mai trec cu vederea: „Las' că-s frați de-ai noștri, săraci, amărâți!”... Când aud „Mako”, frate, mi se ridică păru-n cap!

A urmat apoi o discuție despre numele de familie ale celorlalți prezenți, despre cum se construiesc CNP-urile și despre tâlhărie. Când unul dintre cei care parchează mașini în zonă i-a spus agentului că a executat o sentință, acesta i-a replicat că, „după figură”, el crede că a executat o sentință pentru tâlhărie.

Concluzie:

Asociația Carusel și APADOR-CH consideră că, în cazul jurnalistului Ștefan Mako, agentul de poliție în cauză a încălcat prevederile art. 282 din Codul Penal, referitoare la tortură, care prevede că:

(1) Fapta funcționarului public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat sau a altei persoane care acționează la instigarea sau cu consimțământul expres ori tacit al acestuia de a provoca unei persoane puternice suferințe fizice ori psihice:

(...)

D) pe un motiv bazat pe orice formă de discriminare, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

De asemenea, Asociația Carusel consideră că a fost încălcat și art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată:

(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții

publice”, coroborat cu art. 15 din aceeași Ordonanță de Guvern, conform căruia Constituie contravenție conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.

Astfel, considerăm că sunt întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, respectiv:

- a. existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, preferință sau restricție;
- b. existența unui criteriu de discriminare prevăzut de art. 2 alin. 1, în cazul de față, etnia jurnalistului Ștefan Mako;
- c. tratamentul diferențiat să aibă ca scop restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a unui drept prevăzut de lege, respectiv dreptul la demnitate;
- d. tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel, afirmațiile agentului de poliție de la Secția 17, prin ele însele, sunt ofensatoare și aduc atingere demnității jurnalistului Ștefan Mako, având efectul de a umili și constituind o apreciere jignitoare strâns legată de etnia acestuia, impactul fiind agravat de modalitatea de desfășurare a evenimentelor, pe stradă, în prezența mai multor martori.

3. Raport asupra cazului A.C.

În dată de 12 iunie 2015, A.C. s-a prezentat la sediul Asociației Carusel pentru a reclama retele de tratament la care a fost supus de patru jandarmi din cadrul batalionului II al Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București.

Evenimentele din zilele de 10 și 11 iunie 2015 – așa cum au fost relatate de A.C. reprezentanților CARUSEL

A.C. are 35 de ani și a fost consumator de droguri timp de 12 ani (1997-2009), iar din anul 2014 se află în tratament substitutiv cu metadonă la Centrul de Reducere a Riscurilor ARENA al ARAS - Asociația Română Anti-SIDA. În anul 2013 a fost diagnosticat cu HIV, iar în luna noiembrie 2014 a început tratamentul antiretroviral (ARV). Acesta deține o pensie de invaliditate de gradul I, cu însoțitor, și o pensie de handicap de gradul II.

Pe data de 10 iunie 2015, în jurul orei 15:00, A.C. se afla în zona Unirii, unde trebuia să se întâlnească cu o prietenă. În timp ce se deplasa către locul întâlnirii, Bulevardul Unirii, nr. 27, s-a întâlnit cu un coleg din școala generală, D.P., în stația de autobuz Piața Unirii I. În fața patiseriei Georgi de pe Bld. Unirii au fost opriți de patru jandarmi, îmbrăcați în civil, descriși de victimă astfel: unul dintre aceștia era athletic, 1,90 m, brunet, fața ovală, cu început de calviție; un alt jandarm purta o șapcă, blond, cu barbă, 1,75 m; al treilea jandarm avea o cicatrice pe obrazul drept, athletic, 1,75 m, șaten; al patrulea jandarm a fost descris ca având forma feței ovală, șaten, 1,74 m.

Jandarmul „cu barbă” s-a legitimat, iar apoi au fost legitimați și cei doi bărbați, A.C. și D.P. Ambii au fost întrebați dacă dețin substanțe asupra lor, iar A.C. i-a replicat acestuia că are asupra lui tratamentul cu metadonă și i-a prezentat jandarmului respectiv o rețetă pentru metadonă, emisă de Centrul ARENA, cât și cele 7 pastile de metadonă. Jandarmul „cu barbă” a replicat că rețeta nu este valabilă, întrucât este datată cu luna a 8-a 2014. A.C. a verificat rețeta pe care i-o înmânase jandarmului, a observat că era datată cu 01.06.2015 și i-a prezentat jandarmului „cu barbă” o altă rețetă, mai nouă, datată cu 08.06.2015.

În timp ce se afla în fața patiseriei Georgi, A.C. a fost sunat de mama lui, la ora 15:19. Acesteia a reușit să-i spună că a fost oprit de jandarmi, înainte ca aceștia să-i spună să nu mai vorbească la telefon. Jandarmul „cu barbă” l-a întrebat dacă mai deține și alte substanțe, iar A.C. i-a răspuns jandarmului „cu calviție” că trăiește cu HIV și că are tratamentul antiretroviral la el. În acest moment, jandarmul „cu calviție” a început să strige „Ce, bă, ai SIDA?”, îndeajuns de tare cât să fie auzit de cei din jurul lor. Când A.C. i-a cerut să vorbească mai încet, pentru că fostul lui coleg de generală, D.P., nu îi cunoștea situația medicală până la acel moment, iar acum, fiind vecini în cartier, îi vor afla situația și ceilalți vecini, jandarmul „cu calviție” i-a replicat: „Și ce, bă, ți-e rușine cu ce ai?”. Jandarmul „cu barbă” i-a cerut lui A.C. borseta, iar acesta i-a oferit-o pentru a căuta în ea tratamentul antiretroviral. După ce a descoperit în borsetă 4 pastile ARV și 3 pastile pentru ficat, Esentiale Forte și Liv 52, jandarmii i-au spus că acestea nu sunt pentru tratamentul HIV și conțin substanțe interzise, fiind ilegale: „Pușcăria te mănâncă! Astea sunt ilegale!”. Borseta a rămas în posesia jandarmilor.

A.C. le-a propus jandarmilor să caute pe tableta lui, pe internet, denumirile pastilelor ARV și de ficat pentru a constata că acestea sunt pentru tratamentul HIV, dar jandarmii au căutat pastilele într-o carte colorată pe care au scos-o dintr-o mapă. A.C. susține că pastilele pe care jandarmii i le-au arătat în carte erau asemănătoare ca formă și culoare cu cele pe care le avea la el, dar denumirile acestora erau total diferite. Când acesta a insistat ca jandarmii să verifice la Spitalul Clinic de Boli Infecțioase și Tropicale „Victor Babeș” că se află în tratament antiretroviral, jandarmii au început să îl înjure: „Ce, mă, te-am îmbolnăvit noi?”.

În jurul orei 16:00, a sosit în zonă o mașină de jandarmi, în care se aflau alți trei jandarmi îmbrăcați în uniformă. A.C. și D.P. au fost urcați în mașină. Tot atunci a sosit și prietena cu care trebuia să se întâlnească acesta (respectiv S.A.). A.C. i-a spus acesteia ca a fost luat de jandarmi pentru tratamentul ARV, și le-a sugerat jandarmilor să o percheziționeze și pe aceasta, întrucât și ea are tratamentul ARV asupra ei. După ce jandarmul „cu cicatrice” a legitimat-o, acesta i-a spus lui S.A. să plece de la mașină. A.C. și D.P. au plecat împreună cu cei trei jandarmi în uniformă, cu jandarmul „cu cicatrice” și cel „cu barbă”, cu mașina, către sediul Brigăzii de Combatere a Criminalității Organizate București (B.C.C.O.).

În jurul orei 16:20 au ajuns la sediul B.C.C.O., unde au intrat cu mașina prin Str. Eforie și au coborât în curte. Tot atunci i-a fost înapoiată borseta lui A.C., fără pastilele de metadonă, ARV și de ficat, cât și fără cele două rețete. Ceilalți doi jandarmi care îi opriseră în zona Unirii, cel „cu calviție” și colegul acestuia, se aflau deja în curtea B.C.C.O.

Acolo, A.C. le-a spus jandarmilor că trebuie să își administreze tratamentul ARV la ora 18:00, altfel pierde o schemă de tratament, iar numărul de scheme posibile este limitat la 5. Le-a cerut să îi înapoieze pastilele ARV sau să îi dea voie să sune pe cineva care să îi aducă alte pastile ARV de acasă, dar jandarmii au refuzat. În timp ce aștepta în curte, A.C. a fost sunat din nou de mama lui, căreia i-a povestit că jandarmii i-au confiscat tratamentul ARV și că au strigat pe stradă că are HIV, iar el i-a înregistrat. Auzind acestea, jandarmul „cu cicatrice” a început să îl înjure: „Sidosule, ce mă interesează că pierzi tu o schemă?... Scăpăm țara de un sidos!” și i-a spus că nu are voie să vorbească la telefon: „Băga-mi-aș, noi suntem băieți cu tine, nu te batem, și tu...!”.

Deși nu înregistrase ce se întâmplase în zona Unirii, A.C. și-a închis telefonul când a văzut că jandarmul „cu calviție” vine înspre el. Când A.C. a refuzat să îi spună acestuia codul PIN pentru a deschide telefonul, jandarmul „cu calviție” l-a lovit, nu foarte tare, cu pumnul în umăr: „Zi, bă, PIN-ul, că pe urmă să nu-ți bag frumos!”. Temându-se că va fi lovit, și pentru că are o afecțiune la unul dintre plămâni, A.C. a introdus codul PIN și jandarmul „cu calviție” a deschis telefonul. Acesta a verificat dacă A.C. înregistrase discuția cu ei, și, negăsind nicio înregistrare, i-a dat acestuia telefonul înapoi și i-a spus să pună telefonul și tableta în borsetă: „Ți-l sparg în cap dacă te mai văd o dată cu el în mână!”. Din acel moment și până a părăsit sediul B.C.C.O., A.C. a fost înjurat de polițistul „cu cicatrice”: „la, uite, mă, al dracu', ne înregistrează pe noi fraieru' ăsta!”.

După aproximativ 20 de minute, A.C. și D.P. au fost duși în sala de așteptare din partea din față a clădirii B.C.C.O. Acolo, A.C. s-a întâlnit cu un jandarm pe care îl cunoștea, cu numele de Olteanu. I-a povestit acestuia de ce a fost adus la sediu, iar jandarmul Olteanu le-a spus celorlalți colegi jandarmi: „Bă, l-ați luat degeaba, vă zic eu că e cuminte. Mai bine dați-i drumul”. După ce jandarmul Olteanu a plecat, ceilalți patru jandarmii l-au întrebat pe A.C.: „Ce, mă, ai pile pe-aici, de-aia ești tu așa figurant?”. Acesta le-a explicat din nou de ce este important să își administreze tratamentul la timp și că nu trebuiau să îi confiște pastilele, dar jandarmii au început să îl înjure.

În acest moment a intervenit jandarmul de la intrare, un bărbat în vârstă de aproximativ 45 de ani, cărunt, 1,75 m, pe care A.C. a aflat ulterior că îl cheamă Galan. Acesta le-a spus celorlalți să nu îl mai înjure și să se poarte frumos. Unul dintre cei patru jandarmi a vorbit la telefon cu o persoană din clădire și apoi l-a anunțat pe A.C. că „cei de sus” sunt în misiune și se întorc la sediu după ora 20:00. A.C. a insistat să i se dea drumul, iar jandarmul „cu barbă” l-a tras deoparte și i-a propus să dea o declarație: „Eu îți dictez și tu scrii... îți dau drumul acasă și te întorci după 20:00”. A.C. a acceptat, iar în declarație a descris cum a fost oprit de cei patru jandarmi, că aceștia i-au confiscat pastilele pe care le avea la el și cele două rețete, fără a menționa faptul că a fost înjurat. Jandarmul „cu barbă” i-a spus să scrie în declarație că rețeta este datată cu luna a 8-a 2014, însă A.C. a refuzat și a scris că rețeta era datată cu luna a 6-a 2015.

În jurul orei 17:00, cei patru jandarmi au hotărât să le dea drumul celor doi bărbați: „Hai, să le dăm drumul, că ne-am făcut programul”. Jandarmul „cu barbă” i-a spus lui A.C. să se întoarcă după ora 20:00 la sediul B.C.C.O. Apoi A.C. și D.P. au părăsit clădirea împreună, prin Strada Eforie, s-au despărțit în fața clădirii, iar A.C. a plecat înspre casă, unde și-a administrat tratamentul ARV și le-a povestit mamei și surorii lui ce i s-a întâmplat.

În aceeași zi, în jurul orei 19:30, A.C. s-a întors cu prietenul lui, I.E., înapoi la sediul B.C.C.O. din Str. Eforie. Jandarmul Galan, de la intrare, i-a spus că cei patru jandarmi care l-au adus la sediu plecaseră. A.C. i-a explicat acestuia ce i s-a întâmplat și i-a cerut să sune pe cineva care să îi poată returna pastilele. Jandarmul Galan l-a sunat pe ofițerul de serviciu, care s-a prezentat ca fiind Rizoiu. Acesta i-a spus lui A.C. că „Da, ai dreptate, eu le-am zis că e un abuz și să-ți dea alea înapoi, să nu le sigileze, dar ei n-au vrut”, iar el este obligat să ia în primire tot ceea ce îi predă Jandarmeria. A.C. i-a cerut ofițerului de serviciu să îi fie remisă o copie după documentul în care sunt prezentate obiectele care îi fuseseră predate, dar ofițerul Rizoiu i-a recomandat să ia legătura cu jandarmii în cauză, pentru că ei ar putea desigila plicurile, și i-a spus numele a doi dintre aceștia: plutonier major Ciobanu Eugen și plutonier major Iancu Marian, de la batalionul II al Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București.

A.C., pentru a încerca să-și recupereze pastilele confiscate de cei patru jandarmi, a apelat numărul de urgență 112 la ora 19:43, (10.06.2015), și i-a explicat dispecerei ce i s-a întâmplat. Aceasta a discutat la telefon și cu jandarmul de la intrare, care i-a spus acesteia că el nu este în măsură să îi restituie pastilele confiscate. Întrucât cei de la 112 nu l-au ajutat, A.C. a mai discutat la telefon încă o dată cu ofițerul de serviciu Rizoiu, care i-a recomandat să revină a doua zi de dimineață, în jurul orei 8:00, pentru a discuta cu comandantul B.C.C.O. Apoi A.C. și prietenul lui, I.E., au părăsit sediul B.C.C.O. în jurul orei 20:00.

A doua zi, 11.06.2015, în jurul orei 08:00, A.C., împreună cu sora sa, R.A., a revenit la sediul Direcției de Combatere a Criminalității Organizate București din Strada Eforie, nr. 3-5. Acolo a fost întâmpinat de un alt jandarm; acesta a fost descris ca fiind înalt, 1,85 m, la aproximativ 50 de ani, slab. Jandarmul respectiv îi cunoștea situația și i-a recomandat să meargă la Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București (Cazarma Rahova) și să discute cu jandarmii care i-au confiscat pastilele, întrucât doar aceștia pot desigila plicurile.

În jurul orei 09:00, A.C. și sora sa au ajuns la sediul D.G.J.M.B. Cazarma Rahova din Șoseaua Alexandria, București. Portarul, descris ca fiind în vârstă de aproximativ 36 de ani, brunet, 1,80 m, slab, i-a făcut legătura la telefon cu o persoană din cadrul instituției, care, auzindu-i povestea, i-a replicat că s-a făcut un abuz asupra lui și că ar trebui să depună o plângere împotriva celor patru jandarmi, dar că plicurile care conțin pastilele confiscate pot fi desigilate doar de procuror. Acesta i-a recomandat lui A.C. să se întoarcă la B.C.C.O. pentru a afla ce procuror i-a preluat cazul.

În jurul orei 10:45, A.C. și sora sa s-au întors la sediul B.C.C.O. din Str. Eforie. Jandarmul de la intrare care îi întâmpinase în aceeași dimineață, în jurul orei 08:00, i-a recomandat lui A.C. să nu îi dea în judecată pe cei patru jandarmi, pentru că o să creeze și mai multe probleme. Acesta a chemat ofițerul de serviciu, un bărbat în vârstă de aproximativ 35 de ani, 1,70 m, cu calviție, bine făcut, șaten, pe care A.C. l-a întrebat cum își poate recupera pastilele confiscate. Ofițerul de serviciu i-a replicat: „Băi, frate, eu nu pot să te ajut cu nimic, alea sunt la secretariat... Nu le-am luat eu în primire, le-a luat Rizoiu, e treaba lui... Tu dă-i în judecată, dacă sunt proști...”. Acesta i-a spus lui A.C. că peste o săptămână poate afla ce procuror se ocupă de dosarul lui, pentru a-l contacta.

A.C. și sora lui au părăsit sediul B.C.C.O., iar acesta a plecat singur către Parchetul de pe Înalta Curte de Casație și Justiție, unde a depus o plângere împotriva celor patru jandarmi, înregistrată cu nr. 9906/11.06.2015.

În jurul orei 13:30, A.C. a vorbit la telefon cu Emanuela Cojocaru, angajată a Centrului ARENA, care i-a recomandat să obțină de la B.C.C.O. un document care să ateste faptul că i-au fost confiscate pastilele de metadonă, pentru ca Centrul să poată emite o altă rețetă. A.C. s-a întors la B.C.C.O. în jurul orei 14:00. La intrare se afla jandarmul Galan, care l-a chemat jos pe ofițerul de serviciu.

A.C. i-a cerut acestuia un document prin care să demonstreze la Centrul ARENA că i-au fost confiscate pastilele de metadonă și rețetele. Ofițerul de serviciu a vorbit la telefon și cu Emanuela Cojocaru; aceasta a declarat că ofițerul de serviciu i-a răspuns că „jandarmii sunt proști, eu le-am spus de atâtea ori să nu mai confiște pastilele dacă au rețetă, dar eu n-am ce să le fac... Jandarmii trebuie să-și facă misiunile”. Acesta i-a spus Emanuelei că de abia ajunsese la birou și că nu a văzut lucrarea respectivă; i-a recomandat acesteia să vorbească cu Jandarmeria, pentru a obține de la ei dovada că i-au fost confiscate pastilele și că lucrarea respectivă există. Emanuela Cojocaru a întrebat dacă poate face o adresă către B.C.C.O. prin care să solicite dovada respectivei lucrări, iar ofițerul de serviciu i-a replicat că este târziu, întrucât secretariatul se închide la ora 16:00. A doua zi, 12.06.2015, Direcția de Combatere a Criminalității Organizate a remis un răspuns la adresa Centrului ARENA. Scrisoarea B.C.C.O. cu numărul 1348980/B.C.C.O./S.A./B.Z.3/I.R.O.A/12.06.2015 arată că A.C. „a fost depistat în data de 10.06.2015, pe raza municipiului București de către angajații Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București având asupra sa mai multe comprimate despre care există suspiciunea că au conținut stupefiant. În aceeași zi, lucrarea a fost predată la B.C.C.O. București – Serviciul Antidrog, făcând obiectul dosarului penal nr. 664827 din 12.06.2015”.

A.C. este client al Centrului ARENA al ARAS – Asociația Română Anti-SIDA din anul 2014. Rețetele acestuia pentru tratamentul cu metadonă se găsesc în original la Centrul ARENA din Str. Doctor Grozovici, nr. 1, sector 2, București.

Concluzie:

CARUSEL și APADOR-CH consideră că A.C. a fost victima unor abuzuri. Atât comportamentul violent al jandarmilor, cât și privarea lui de tratament medical reprezintă rele tratamente. Ca urmare, asociațiile solicită Parchetului să deruleze o anchetă efectivă cu privire la faptele jandarmilor, iar Inspectoratului General al Jandarmeriei să dispună urgent o anchetă cu privire la abuzurile celor patru jandarmi, cât și măsuri pentru ca lucrătorii Jandarmeriei să fie instruiți cu privire la antidiscriminare, transmiterea, prevenirea, tratamentul și îngrijirea HIV, precum și obligația de a asigura continuitatea tratamentului substitutiv pentru foștii consumatori de droguri.

4. Raport asupra cazului V.B.

Pe data de 12 septembrie 2015, C.N a sesizat unui lucrător din cadrul Asociației Carusel faptul că o cunoștință apropiată, V.B., a fost supus la rele tratamente de șase polițiști din cadrul Secției 3 Poliție, Sectorul 1, București. Trei zile mai târziu, pe data de 15 septembrie, V.B. a relatat, la rândul lui, lucrătorilor Carusel faptele petrecute.

V.B. are 23 de ani și lucrează ca *parcagiu* în zona Centrului Vechi, pentru a-și câștiga existența. În data de 12.09.2015, în jurul orei 19:30, V.B. se afla împreună cu prietenul său C.N. în zona Pieței Mihail Kogălniceanu, în drum spre Piața Universității. Cei doi au declarat că au consumat băuturi alcoolice cu o oră înainte de acel moment și că V.B. se afla în stare de ebrietate, însă nici unul dintre ei nu a avut un comportament neadecvat. În apropiere de stația de autobuz Piața Mihail Kogălniceanu, lângă cei doi a oprit un echipaj de poliție format din patru agenți. Doi dintre aceștia au coborât din mașină și, fără a se prezenta sau legitima, le-au cerut lui V.B. și C.N. să se legitimeze. V.B. declară că a întrebat care este motivul pentru care agentul dorește să îi legitimeze, iar agentul respectiv i-a răspuns: *C-așa vreau eu.* V.B., la rândul lui, a replicat că nu se va legitima doar că așa pofteste agentul.

În acel moment, agentul a încercat să-l încătușeze și i-a aplicat lui V.B. o lovitură cu pumnul în coaste. Agentul de la Secția 3 a fost descris de V.B. ca fiind în vârstă de aproximativ 27 de ani, 1,80 m, athletic, șaten. Văzând că agentul de poliție îl lovește pe V.B., C.N. a fugit pentru a nu fi supus aceluiași tratament.

V.B. mărturisește că a încercat să evite încătușarea și l-a împins pe agentul de poliție, moment în care au intervenit cei trei colegi de echipaj ai acestuia. Împreună, cei patru agenți au încercat să-l imobilizeze pe V.B. și să-l introducă în mașina de poliție. Deoarece V.B. opunea rezistență, împingându-se cu picioarele în mașina de poliție, unul dintre agenți a chemat întăriri. La scurt timp, la fața locului a mai apărut un echipaj de poliție, format din doi agenți.

Cei șase agenți de poliție au reușit să îl introducă pe V.B. în mașina primului echipaj. V.B. a povestit lucrătorilor Carusel că la acel moment, același agent care a încercat să-l încătușeze i-a aplicat o lovitură cu pumnul în gură și imediat după aceea l-a încătușat. V.B. declară că în mașina de poliție cu care a plecat către Secția 3 s-au urcat patru agenți, iar doi dintre aceștia, care se

aflau pe bancheta din spate alături de el, i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnul în gură și la coaste. V.B. a mărturisit că, deoarece sângera abundant în urma loviturilor încasate, l-a scuipat pe unul dintre agenți cu sânge.

V.B. a ajuns la Secția 3 de Poliție în jurul orei 20:30. Acolo, cei patru agenți l-au legat cu cătușele de grilajul ușii unui birou din fundul curții. V.B. susține că agenții i-au strâns atât de tare cătușele încât mâinile i-au amorțit, iar când le-a cerut să îi dea drumul, aceștia i-au legat și un picior cu cătușele de același grilaj.

Agenții de poliție au solicitat o ambulanță la secție, dar V.B. a declarat că a refuzat ajutorul personalului medical considerând că aceștia sunt „mână în mână cu poliția”.

După aproximativ 15 minute, un alt echipaj al ambulanței și-a făcut apariția, ocazie cu care V.B. a fost descătușat și imobilizat pe o targă din ambulanță, de către personalul medical. În jurul orei 21:30, deși V.B. a protestat, echipajul ambulanței l-a transportat la Spitalul Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alexandru Obregia”, unde acesta a fost înregistrat și internat împotriva voinței sale. V.B. a povestit că a fost legat de pat și i s-au administrat două injecții, iar apoi a adormit.

A doua zi, pe data de 13.09.2015, V.B. a fost mutat în secția 10 a spitalului, unde personalul medical a continuat să îi administreze tratament. Acesta a declarat că a fost sedat pe toată durata șederii în spital.

Luni, 14 septembrie 2015, V.B. a fost consultat de un doctor, care i-a comunicat că va trebui să mai rămână internat încă două săptămâni pentru a fi evaluat de o comisie de judecători, comisie care va decide dacă îl vor muta la secția de „deschiși”.

Marti, 15 septembrie 2015, V.B., împreună cu un coleg de salon, a desfăcut gratiile de la geam și a fugit din spital, pentru că era speriat. Acesta declară că nu trăiește cu vreo boală psihică și că nu i s-a prescris și nu a urmat vreun tratament psihiatric până la acel moment. V.B. consideră că internarea lui la Spitalul Obregia a fost un abuz al agenților de poliție, întrucât medicul din secția 10 a spitalului i-a comunicat că în dosarul de internare este menționat faptul că l-a mușcat pe unul dintre agenții de poliție.

Un lucrător al Asociației Carusel, căruia prietenul lui V.B., C.N., i-a sesizat cele întâmplate în seara de 12.09.2015, a ajuns la Secția 3 de Poliție, în aceeași zi, în jurul orei 21:30. Lucrătorul Carusel declară că, atunci când a ajuns la secție, l-a văzut pe V.B. încătușat în

spatele curții, țipând să i se dea drumul. În timp ce acesta era urcat în ambulanță, lucrătorul Carusel a observat că V.B. prezenta sângerări în zona gurii.

Lucrătorul Carusel l-a urmat pe V.B. la Spitalul Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alexandru Obregia”, unde i s-a comunicat de către doctorul de gardă că V.B. a fost internat împotriva voinței sale, că nu poate primi vizite și că va fi evaluat de o comisie luni, 14.09.2015.

Concluzie:

Asociația Carusel consideră că V.B. a fost victima unui abuz al agenților de poliție de la Secția 3, întrucât acesta a fost privat de libertate, a încasat lovituri atât pe stradă, cât și în drum spre secție, și a fost internat împotriva voinței sale la un spital de psihiatrie. Asociația consideră că cele întâmplate lui V.B reprezintă tratament inuman și degradant, motivat de faptul că V.B. a refuzat legitimarea.

În niciun moment al interacțiunii cu polițiștii, lui V.B. nu i s-a explicat de ce polițistul a dorit să îl încătușeze, de ce a fost condus la secție și, în plus, supus la rele tratamente și privat de libertate. De reținut faptul că V.B. a continuat să fie lovit și în mașina de poliție, după ce fusese încătușat, când nu reprezenta un pericol pentru polițiști.

Asemănător cazului lui G.D., și în cazul lui V.B există suspiciuni de încălcare a articolului 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului – „nimeni nu poate fi supus torturii ori tratamentelor inumane și degradante”.

De asemenea, cazul confirmă vulnerabilitatea persoanei condusă administrativ la secție. Pentru că V.B. s-a opus privării de libertate, acesta a fost internat într-un spital de boli psihice fără să fi știut anterior că suferă de vreo boală psihică sau să fi urmat vreun tratament psihiatric.

4. Raport asupra cazului A.R.

Pe data de 6 octombrie 2015, A.R. a sesizat lucrătorilor Asociației Carusel că a fost supusă unui tratament degradant de către un agent de poliție din cadrul Secției 8 Poliție, Sector 2, București.

A.R. este o femeie *transgender*, în vârstă de 20 de ani, care își desfășoară activitatea ca lucrătoare sexuală pe o stradă din sectorul 2, București.

Pe data de 5 octombrie 2015, aceasta se afla pe strada unde își desfășoară activitatea în sectorul 2, împreună cu alte trei colege (G., M. și V.). În jurul orei 00:30, un echipaj format din doi agenți a oprit mașina de poliție lângă cele patru persoane și, fără să se prezinte sau legitimizeze, le-a cerut să se urce în mașină.

Agentii de poliție au fost descriși astfel: unul dintre aceștia avea aproximativ 45 de ani, 1,70 m, bine făcut, grizonat și cu mustață; celălalt agent era în vârstă de 27 de ani, înalt, blond.

Deși nu doreau acest lucru, toate cele patru lucrătoare sexuale s-au urcat pe bancheta din spate a mașinii de poliție, iar A.R. a fost nevoită să stea în brațele colegei V. În drum spre secția de poliție, agentul grizonat a început să le adreseze injurii și să le jignească pe cele patru lucrătoare sexuale: „Dați-vă-n pula mea de zdrențe, stăm noi să fugim după voi?”.

A.R. povestește că a ajuns la Secția 8, împreună cu celelalte trei lucrătoare sexuale, în jurul orei 00:45. Acolo, au fost introduse într-o cameră din spatele secției, mobilată cu câteva scaune și o masă. Agentul tânăr a rămas în cameră cu cele patru lucrătoare sexuale și a început să completeze procesele verbale de constatare a contravenției pentru G. și M., iar agentul grizonat a părăsit camera pentru a completa procesele verbale pentru A.R. și V.

După aproximativ 30 de minute, A.R. povestește că agentul grizonat s-a întors în camera în care se aflau cele patru lucrătoare sexuale, cu procesele verbale de constatare a contravenției completate pentru A.R. și V., potrivit Legii 61/1991, art. 2, pct. 6.

A.R. a declarat că agentul grizonat i-a spus în acel moment că nu va putea părăsi secția de poliție dacă nu se dezbracă și se demachiază: *Ești băiat! Trebuie să ieși neapărat așa pe stradă afară!* A.R. i-a replicat că nu are dreptul să o dezbrace și că nu poate părăsi secția de poliție doar în lenjerie intimă: *Dacă îmi dă cineva una în cap? Răspundeți dumneavoastră?* Agentul grizonat a amenințat-o pe A.R. spunându-i: *Vezi că poate îți dau și-o palmă-n fața aia, bulangiule ordinar!* Temându-se că va fi lovită, A.R. s-a dus la baie, unde s-a dezbrăcat și s-a demachiat.

Când s-a întors doar în lenjerie intimă în camera unde se aflau celelalte trei colege, acestea au început „să negocieze” cu agentul grizonat, pentru ca A.R. să nu părăsească astfel secția și să i se dea voie să se îmbrace. Întrucât agentul grizonat nu a răspuns în niciun fel solicitărilor colegelor, A.R. declară că s-a îmbrăcat și a ieșit repede din secția de poliție. De asemenea, atunci când colegele lui A.R. „negociau” cu agentul grizonat, un alt agent de poliție din cadrul secției a intervenit pentru ca A.R. să fie lăsată să părăsească secția îmbrăcată: „Las-o, mă, în pace... las-o să plece”. Agentul a fost descris ca având aproximativ 40 de ani, bine făcut, 1,80 m, brunet și cu barbă.

A.R. a părăsit Secția 8 de Poliție împreună cu cele trei colege în jurul orei 01:30.

Concluzie:

Asociația Carusel consideră că A.R. a fost discriminată pe bază de orientare sexuală și a fost supusă unui tratament degradant și inuman de către agentul de poliție din cadrul Secției 8.

Astfel, la fel ca și în cazul jurnalistului Ștefan Mako, considerăm că au fost întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, respectiv:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, preferință sau restricție;
- existența unui criteriu de discriminare prevăzut la art. 2 alin. 1, în cazul de față, identitatea de gen și orientarea sexuală a lui A.R.;
- tratamentul diferențiat să aibă ca scop restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a unui drept prevăzut de lege, respectiv dreptul la demnitate;
- tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel, faptul că agentul de poliție de la Secția 8 i-a cerut lui A.R. să se dezbrace și să se demachieze, afirmațiile agentului și faptul că A.R. a fost amenințată cu lovirea pentru a se dezbrăca constituie tratament inuman și degradant, motivat de faptul că victima se identifică ca fiind femeie și că are o orientare sexuală diferită. Acțiunile agentului de poliție sunt ofensatoare și aduc atingere demnității lui A.R., având efectul de a umili.

Și în acest caz, se confirmă din nou vulnerabilitatea persoanei condusă „administrativ” la sediul poliției.

SESIZAREA ABUZURILOR

Asociația Carusel și-a propus, în cadrul proiectului „Dreptate pentru Dintel!”, să sesizeze către Parchet/IGPR trei cazuri de abuz ale reprezentanților forțelor de ordine asupra persoanelor aparținând unor grupuri vulnerabile.

Deoarece beneficiarii proiectului s-au temut de repercusiunile reprezentanților poliției asupra lor și asupra membrilor familiei lor, în cazul în care ar fi depus plângere, sau din cauza lipsei actelor de identitate la acel moment și/sau a dovezilor, Asociația Carusel a sprijinit două persoane să depună plângeri penale în cadrul proiectului:

G.D. a depus o plângere penală la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 (nr. dosar: 2876/P/2015), împotriva polițistului de la Secția 17 Poliție București, pentru agresiune, lovire și supunere la tratament inuman și degradant. Plângerea a fost formulată de către avocat, în numele persoanei. Persoana vătămată a fost audiată la secția de poliție, în prezența avocatului ales, de asemenea au fost audiați și martorii propuși de parte. Dosarul este în curs de cercetare.

A.C. a depus o plângere la Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar București (nr. dosar: 499/P/2015) împotriva celor patru jandarmi din cadrul batalionului II al Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București, pentru abuz în serviciu. Persoana vătămată a fost audiată la Parchetul Militar, în prezența avocatului ales.

Cele două persoane care au depus plângeri penale sunt reprezentate de avocata Nicoleta Popescu, membră a echipei proiectului „Dreptate pentru Dintel!”.

De asemenea, Asociația Carusel a sesizat Direcția Control Intern din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, respectiv Inspectoratul General al Jandarmeriei Române și Ministerul Afacerilor Interne. Instituțiile mai sus menționate ne-au comunicat ulterior că solicitările organizației au fost înaintate unităților de parchet competente.

MONITORIZAREA ANCHETELOR

Întrucât reprezentanții celor două parchete au desfășurat acțiuni pentru soluționarea celor două plângeri penale mai sus menționate, respectiv acțiuni de audiere a victimelor, martorilor și acuzaților, în ambele cazuri, nu a fost necesar ca organizația să depună solicitări de informații, în temeiul Legii 544/2001, pentru a monitoriza evoluția anchetelor.

În lunile ce urmează, Asociația Carusel va continua să urmărească evoluția celor două dosare penale deschise la unitățile de parchet menționate mai sus.

DEZVOLTAREA UNUI LEAFLET

În luna septembrie 2015, reprezentantul RHRN – Romanian Harm Reduction Network a dezvoltat, cu sprijinul avocatei Nicoleta Popescu, al lucrătorilor Carusel și al APADOR-CH, un *leaflet* pentru persoanele aparținând unor grupuri vulnerabile, respectiv persoanele care consumă droguri, care practică sexul comercial, persoanele fără adăpost și cele care trăiesc cu HIV.

Reprezentantul RHRN a organizat, premergător dezvoltării *leaflet*-ului, o întâlnire de consultare cu lucrătorii din cadrul Asociației Carusel care au desfășurat activități de documentare a abuzurilor și cu câte o persoană aparținând grupurilor: persoane care consumă droguri, persoane care practică sexul comercial, persoane care trăiesc cu HIV, *parcagii*.

Scopul *leaflet*-ului este de a îmbunătăți cunoștințele persoanelor aparținând acestor grupuri vulnerabile privind:

- legitimarea;
- procesul verbal de constatare a contravenției;
- conducerea administrativă la secția de poliție;
- percheziționarea;
- amprentarea și fotografierea;
- articolul 16 din Legea 143/2000;
- arestul preventiv și tratamentul în arestul preventiv;
- proceduri în cazurile de abuz ale reprezentanților forțelor de ordine;
- modalități de redactare a unei plângeri penale și a contestației procesului verbal de constatare a contravenției.

Conținutul *leaflet*-ului este prezentat în paginile următoare.

Leaflet-ul este distribuit de lucrătorii organizațiilor membre RHRN în rândul a 1.500 de persoane aparținând unor grupuri vulnerabile.

DACĂ EȘTI LEGITIMAT(Ă) (de către poliția locală, poliția națională sau jandarmerie)

Poți fi legitimat oricând, fără să-ți fie spus motivul. Dacă ți se comunică motivul și nu ești de acord cu acesta, tot trebuie să te legitimezi.

Dacă refuzi să te legitimezi (contravenție), polițistul îți poate da amendă sau te poate conduce la sediul secției de poliție.

Teoretic, polițistul este obligat să se prezinte verbal și să-ți arate legitimația, dar se poate prezenta și legitimat după ce tu ai fost legitimat (sau poate să nu se legitimeze deloc). Tu ești obligat să dai buletinul sau datele chiar dacă agentul nu s-a prezentat și legitimat.

Tine minte tot ce poți despre acesta: nume, funcția, unitatea, cum arată, cât și ora și locul întâlnirii cu el.

E bine să fii calm și să cooperezi indiferent de felul în care îți vorbește agentul.

În spațiile publice ai voie să filmezi sau să înregistrezi, dar riști să-ți enervezi pe agent.

DACĂ ȚI SE FACE PROCES VERBAL PENTRU AMENDĂ

Amenzile pot fi emise de către poliția națională, cea locală sau jandarmerie.

TINE MINTE:

1. Nu semna în alb, pentru că te poți trezi învinuit de lucruri pe care nu le-ai făcut!
2. Citește cu atenție ce scrie în procesul-verbal! Cei care nu știu să scrie sau să citească trebuie să declare acest lucru și ar fi bine ca un apropiat să le citească conținutul.
3. Dacă iei amendă pe ne-drept sau relatarea agentului diferă de a ta, cere să scrii la rubrica „Mențiuni” cum știi tu că s-au petrecut lucrurile!

4. Semnează doar dacă cele menționate în procesul-verbal corespund adevărului sau dacă ai fost lăsat să treci versiunea ta la „Mențiuni”!
5. Dacă ai semnat, trebuie să primești pe loc o copie a procesului-verbal.
6. Dacă refuzi să semnezi, procesul-verbal îți va fi trimis la adresa din buletin în termen de maximum o lună de la emiteră. Chiar dacă nu semnezi, procesul-verbal este valabil dacă este semnat de un martor (care nu este agent).

Procesul-verbal poate fi contestat, chiar dacă l-ai semnat, în decurs de 15 zile la judecătoria (vezi pe verso în ce condiții și cum).

secție la data și între orele respective.

Dacă ești încâtușat fără să fi fost agresiv, ești pus să faci curat în secție sau ai suferit alte abuzuri pe drum sau în secție poți face plângere la Direcția Control Intern a IGPR sau la parchet.

Este bine să ai înregistrări audio, video și/sau martori! Poți cere ajutorul unui lucrător din cadrul Asociației Carusel la numărul 031 425 78 97.

DACĂ EȘTI PERCHEZIȚIONAT(Ă)

Percheziția poate fi făcută de orice agent constator (polițist sau jandarm de același sex) atunci când există suspiciunea comiterii unei infracțiuni.

De fiecare dată, percheziția trebuie însoțită de proces-verbal. **Fii atent** ca acesta să conțină:

- numele agentului care a făcut percheziția;
  - numele tău (al persoanei percheziționate);
  - motivul percheziției;
  - lista bunurilor găsite asupra ta;
  - locul, data și ora la care s-a făcut percheziția.
- Dacă în procesul-verbal de percheziție sunt trecute bunuri pe care nu le ai asupra ta, trece acest lucru la „Mențiuni” sau nu semna.

Dacă ți-au fost confiscate bunuri, se întocmește alt proces-verbal în care sunt trecute bunurile confiscate.

Pliant realizat în cadrul proiectului „Dreptate pentru Dintei”, desfășurat de către Asociația Carusel, în parteneriat cu RHRN, pentru a promova respectarea drepturilor omului în secțiile de poliție prin documentarea cazurilor de abuz și prin sesizarea acestora. Acest proiect este realizat cu sprijinul financiar al Fondului pentru Inovare Civică, program finanțat de Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe, sponsorizat de Raiffeisen Bank, administrat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile.

Procesul-verbal pentru percheziție este diferit de cel pentru amendă.

DACĂ ȚI SE IAU AMPRENTELE ȘI EȘTI FOTOGRAFIAT(Ă)

Ampruntarea și fotografierea se fac doar atunci când ești **suspect într-o anchetă penală**. Ampruntarea nu se face pe baza unei simple sus-piciuni, ci doar atunci când ai un dosar penal.

Dacă ai comis doar o contra-venție, nu poți fi ampruntat sau fotografiat forțat.

Poți refuza ampruntarea dacă nu ți s-a spus pentru ce infracțiune ești cercetat. Ampruntarea se face doar la mâini.

DACĂ ȚI SE SPUNE CĂ SCAPI MAI UȘOR CU ARTICOLUL 16 (LEGEA 143/2000)

Nu ești obligat „să faci un 16”. E alegerea ta dacă „să faci un 16” sau nu!

Articolul 16 dă posibilitatea să ți se înjumătățească pedeapsa unei infracțiuni legate de droguri dacă denunți altă persoană pentru acest tip de infracțiuni. Este bine să știi că, în caz de infracțiune, dacă recunoști și declari din prima beneficiezi de o reducere a limitelor de pedeapsă cu o treime.

DACĂ AJUNGI ÎN AREST PREVENTIV

Este obligatoriu să fii văzut de medic când ești introdus

Ce faci dacă te ia POLIȚIA

romanian
harm
reduction
network

Ce faci dacă te ia POLIȚIA

DACĂ AI NEVOIE DE TRATAMENT ÎN AREST PREVENTIV

Declară (doar medicului!) dacă ești pe tratament pentru HIV! Tratamentul cu metadonă este disponibil dacă ajungi la Rahova și ai rețeta: dă telefon familiei și aducă rețeta și medicamentele de acasă sau de la centrul de tratament substitutiv unde ești înregistrat! La legătura cu medicul curant pentru a stabili detaliile conținutului tratamentului!

Tratamentul se asigură de către organul judiciar unde ești arestat. Datele referitoare la doza zilnică și modalitatea de tratament vor fi solicitate de organul judiciar medicului curant din centrul unde ești în evidență.

Dacă nu ți se dă tratamentul cu metadonă sau ți se dă o doză mai mică decât cea de pe rețetă, fă plângere la judecătorul responsabil.

DACĂ ESTI ÎNURAT(Ă)

Poți face plângere dacă ești înjurat sau ți se vorbește urât de către un polițist – la Direcția Control Intern din cadrul IGPR sau la parchet (mai ales dacă au existat și amenințări). Reține cum arată agentul și altele semne distinctive, pentru că o să trebuiască să îl descrii în plângere (mai ales dacă nu știi cum îl cheamă). **Este bine să ai înregistrări audio, video și/sau martori.**

DACĂ ÎNURI UN POLITIST SAU UN JANDARM

Înjurarea unui polițist sau jandarm înseamnă ultraj (faptă penală ce poate fi pedepsită cu minimum doi ani de închisoare). Încearcă să-ți păstrezi calmul. Folosește un ton civilizat în diferent, dacă ești înjurat sau amenințat. Dacă răspunzi la

fel, în loc de amendă, te poți trezi cu dosar penal.

DACĂ ESTI LOVIT(Ă)

Dacă ești lovit la secție, sună **gratuit la 112** imediat ce ți-au dat drumul, acolo, pe loc și **asteaptă să vină ambulanța!** **Apelul înregistrat la 112 reprezintă probă.** **Sună-ți prietenii sau familia să vină la secție, pentru că ei pot fi martorii tăi dacă vrei să faci plângere.**

Dacă nu ai telefonul la tine sau ai fost lovit pe stradă, mergi direct la spital sau la Institutul Medico-Legal (Șoseaua Vitan-Bărești nr. 9, sector 4, Biroul Eliberări de certificate medico-legale: 031 423 0774)! Fă poze color cu urmele loviturilor!

Dacă e cazul, păstrează hainele murdare de sânge!

După ce ai certificatul medico-legal, documentele de la spital, pozele și măturțile apropiatilor, fă plângere la Parchet! Pentru informații suplimentare, poți contacta Lucrătorii Asociației Carusel la numărul de telefon 031 425 78 97.

DACĂ ȚI SE CONFISCĂ BUNURI (BANI, SERINGI, PREZERVATIVE)

Banii se confiscă numai dacă sunt proveniți dintr-o infracțiune, nu contravenție. Pentru lucrurile sau banii confiscați trebuie făcut proces-verbal în care sunt trecute bunurile confiscate și care să-ți fie înmănat pe loc.

DACĂ ESTI OBLIGAT(Ă) SĂ SEMNEZI DECLARAȚII ÎN ALB SAU PENTRU FAPTE FĂRĂ LEGĂTURĂ CU PERSOANA SAU SITUAȚIA TA

Nu semna declarații care nu au legătură cu tine!

Dacă ești amenințat ca să semnezi o declarație pentru fapte care nu au legătura cu tine sau declarații în alb, cel mai bine este să nu le semnezi.

În cazul în care ai semnat declarația, nu mai poți schimba declarația pentru că semnând ai admis faptele menționate acolo. Poți face plângere la parchet dacă ai fost forțat să semnezi. Este bine să ai înregistrări audio, video și/sau martori.

DACĂ NU ȚI SE RESPECTĂ CONFIDENTIALITATEA

Art. 8 din Legea 584/2002 arată că păstrarea confidențialității datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru: a) angajații rețelei sanitare; b) angajatorii acestor persoane; c) funcționarii publici care au acces la aceste date (agenții de poliție intră în categoria funcționarilor publici cu statut special).

Daca un agent de poliție dezvăluie statutul de seropozitiv al unei persoane către alte persoane, acesta încalcă obligația de confidențialitate stabilită de articolul de mai sus.

Daca un agent de poliție, în baza statutului seropozitiv al unei persoane, incită alte persoane la ură sau discriminare, persoana în cauză poate face plângere în instanță în baza art. 369 din Noul Cod Penal.

Dacă, în baza statutului de seropozitiv al unei persoane, un agent de poliție aduce atingere demnității acestei persoane, persoana îndreptățită poate face plângere la CNCD sau la judecătorie în baza art. 15 din OG 137/2000.

CUM FACI PLÂNGERE LA PARCHET

Subsemnatul [nume, date de identificare, domiciliul] depun prezenta plângere împotriva persoanelor [numele acestora] sau necunoscute [dacă nu știi pe cine acuzi, descrie persoanele].

PLÂNGERE

În fapt, la data de ... [poveștește faptele așa cum s-au petrecut, cu cât mai multe detalii; dacă nu sunt trecute detalii, plângerea nu prea are șanse să fie luată în seamă].

Solicit organelor de cercetare penală să ia măsurile legale care se impun pentru identificarea autorilor și tragera lor la răspundere penală. [Numele, semnătura și data]

Trimitte prin poștă o plângere la parchet și una la Direcția Control Intern a IGPR, recomandată și cu confirmare!

CUM CONTEȘTI UN PROCES-VERBAL

Poți să contești un proces-verbal dacă:

- procesul-verbal nu este semnat de tine și de un martor;
- în momentul semnării ești singur cu agentul, dar pe procesul-verbal apare și semnătura unui martor;
- procesul-verbal e semnat de altcineva în locul tău;
- nu ai săvârșit fapta de care ești acuzat (trebuie să ai un martor);
- dacă nu conține unele date obligatorii: numele agentului constator, numele și prenumele contravenientului; fapta săvârșită de contravenient; data comiterii faptei; semnătura agentului constator; temeiul legal.

Pentru contestarea proceselor-verbale sunt necesare:

1. copie după procesul-verbal;
2. copie după buletin;
3. dovada că ai achitat la trezorerie taxa de timbru pentru contestarea proceselor-verbale (20 de RON).

Dacă nu locuiești la adresa din buletin, pentru a primi documentele de la judecătorie poți trece „Subsemnatul/subsemnata domiciliat(ă) în [adresa din buletin] cu domiciliul ales în [adresa unde locuiești de fapt]”.

CONTESTAȚIE

JUDECĂTORIEI SECTORULUI X,

Domnule Președinte,
Subsemnatul ..., cu domiciliul în orașul ..., str... nr..., și domiciliul procedural ales în București, str... nr..., sect..., depun prezenta
Contestație
împotriva Procesului-Verbal seria ... nr. ... din data de ..., emis de către (secția de poliție sau UM de jandarmi, dacă este menționat în procesul-verbal), București, (poveștește ce s-a întâmplat)

În fapt nu sunt vinovat de cele acuzate în Procesul-Verbal.

Solicit anularea Procesului-Verbal prin care am fost sancționat cu suma de... având în vedere faptul că nu mă fac vinovat de săvârșirea niciunei contravenții. Solicit judecare și în lipsă.

La incident au fost prezenți cu mine ...; martori care pot confirma cele afirmate de mine. Anexează prezenta contestație copie C.I., copie după procesul verbal, (alte probe).

[Numele, semnătura și data]

Dacă ai nevoie de ajutor, indiferent de etapa în care te afli, ne poți contacta la numărul de telefon 031 425 78 97 (Asociația Carusel).

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Concluzii:

- Cazurile de abuz documentate confirmă vulnerabilitatea persoanei condusă administrativ la sediul poliției, întrucât aceasta este lipsită de orice mijloc de apărare (închiderea telefoanelor mobile în cazurile G.D. și A.C.), inclusiv de garanțiile procedurale oferite de codul de procedură penală privind dreptul de a fi apărat de un avocat din oficiu sau ales;
- Deși s-a depus o plângere împotriva unui coleg de-al lor, ceilalți colegi din cadrul secției nu par să fie afectați: după ce a depus o plângere penală împotriva unui polițist de la Secția 17, G.D. a declarat că un alt agent din cadrul aceleași secții l-a palmuit, când i s-a părut că G.D. încerca să anunțe un lucrător din cadrul Carusel că se află în secția de poliție;
- Există în continuare situații în care atât agenții de poliție, cât și cei de jandarmerie, discriminează pe bază de etnie (cazul G.D. și cazul Ștefan Mako), infectare HIV (cazul A.C.) și orientare sexuală (cazul A.R.). Apreciem că aceste cazuri ar trebui să reprezinte un motiv de îngrijorare pentru Ministerul Afacerilor Interne în privința selectării, pregătirii și evaluării polițiștilor;
- Considerăm că practicile abuzive ale reprezentanților forțelor de ordine, de pedepsire a unor comportamente ale persoanelor, sunt frecvente: atât G.D., pentru că a „îndrăznit” să afirme că va face reclamație atunci când a fost amenințat cu bătaia, cât și V.B, pentru că a refuzat legitimarea, au fost victime ale violențelor agenților de poliție. Reamintim reprezentanților forțelor de ordine că dreptul de a nu fi supus torturii, tratamentelor inumane și degradante este un drept absolut.

Recomandări:

- Întreprinderea demersurilor de către IGPR pentru modificarea măsurii administrative a conducerii persoanelor la sediul poliției, astfel încât persoanele să fie mai puțin expuse abuzurilor pe drum către și în secțiile de poliție;
- Sancționarea disciplinară a agenților împotriva cărora s-au făcut plângeri penale și eliminarea practicii de a menține în funcție, în contact direct cu publicul, polițiștii acuzați de purtare abuzivă, practică care este incompatibilă cu prevederile Convenției europene a Drepturilor Omului;
- Dotarea tuturor secțiilor de poliție cu sisteme de supraveghere video, inclusiv în subsoluri, în curți sau alte spații în care polițiștii pot comite abuzuri. De asemenea, o altă opțiune ar putea fi dotarea agenților de poliție și jandarmerie cu camere video pe toată perioada exercițiului funcțiunii.
- Formarea agenților de poliție și jandarmerie cu privire la drepturile omului și antidiscriminare;
- Formarea agenților de poliție și jandarmerie cu privire la transmiterea, prevenirea și tratamentul bolilor infecțioase, în special HIV, hepatite și TBC;
- Formarea agenților de poliție și jandarmerie cu privire la dinamica consumului de droguri, programele de prevenire HIV/Hepatite/TBC și de reducere a riscurilor, inclusiv a importanței tratamentului substitutiv cu metadonă în cazul foștilor consumatori de droguri.

SUPPORT
DON'T
PUNISH

RESPECT
HUMAN
RIGHTS

DREPTURILE
OMNII
DREPTURILE
TUTUROR

MU VIA
PLATIM PT.
ABUZURI

NICE
PEOPLE
TAKE
DRUGS

DREPTATE PT. DINTRE

PROTEST

PROTEST

PROTEST

